

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **J. D.**, bývajúcej v Ž., proti odporcom **1/ Krajskému súdu v Žiline**, so sídlom v Žiline, Orolská 3, **2/ Slovenskej republiky – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, **o doplatenie funkčného platu**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 7 Cpr 1/2014 a na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 7 NcC 45/2014, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania tejto veci, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Miroslav Jamrich, JUDr. Erika Čanádyová a JUDr. Jana Martinčeková **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 7 NcC 45/2014.

O d ô v o d n e n i e

V konaní, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 7 Cpr 1/2014 o doplatenie funkčného platu, oznámili sudcovia Okresného súdu Žilina, že sú u nich dané dôvody, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 O.s.p. a § 15 O.s.p.).

O tom, či sudcovia Okresného súdu Žilina sú v tejto veci vylúčení z prejednávania a rozhodovania, mal rozhodnúť Krajský súd v Žiline ako súd nadriadený (§ 16 ods. 1 O.s.p.) v konaní sp. zn. 7 NcC 45/2014. Sudcovia tohto súdu JUDr. Miroslav Jamrich, JUDr. Erika Čanádyová a JUDr. Jana Martinčeková oznámili, že sa cítia zaujatí z dôvodu, že u odporcu 1/ vykonávajú funkciu sudcu resp., že navrhovateľku osobne poznajú ako kolegyňu. Podľa názoru predsedníčky Krajského súdu v Žiline tieto dôvody (kolegiálny vzťah medzi sudcami a vzťah sudcu k štátu) nezakladajú v rovine pomeru k účastníkom konania zákonné dôvody podľa § 14 ods. 1 O.s.p., preto bol spis predložený na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky o oznámeniach týchto sudcov, z ktorých by bolo možné zložiť senát

ad hoc (u ďalších uvedených sudcov dôvody podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predsedníčka akceptovala).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Žiline (§ 16 ods. 1 tretia veta O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť tvrdenej možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti sudcu krajského súdu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu vecí, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to

1. k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo

2. k účastníkom konania, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo

3. k zástupcom účastníkov konania, ktorý vzťah by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2.

Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednávanej veci alebo taký jeho osobný vzťah k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by pri všetkej mozgnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

JUDr. Miroslav Jamrich v oznámení uviedol, že sa vo veci cíti byť zaujatý z dôvodu, že u odporcu 1/ vykonáva funkciu sudcu (č. l. 48 spisu).

JUDr. Erika Čanádyová v oznámení uviedla, že sa cíti byť zaujatá, lebo navrhovateľka je jej kolegyňou na krajskom súde a odporca 1/ je jej zamestnávateľ (č. l. 52 spisu).

JUDr. Jana Martinčeková v oznámení uviedla, že sa cíti byť zaujatá, lebo navrhovateľku osobne pozná ako kolegyňu (č. l. 52 spisu).

V prípade uvedených sudcov Krajského súdu v Žiline, ktorí vo svojich písomných oznámeniach uviedli, že majú vzťah k účastníkom konania, keď u odporcu 1/ vykonávajú funkciu sudcu, resp. tento je ich zamestnancom alebo, že poznajú navrhovateľku a v tejto súvislosti poukázali (len) na kolegiálny vzťah, a zo vzťahov takejto povahy vyvodzovali existenciu dôvodu vylučujúceho ich z prejednávania a rozhodovania vecí, vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ, že vo všeobecnosti sú vzájomné vzťahy sudcov založené na profesionalite a kolegiálnosti. Ak rámec ich vzájomných vzťahov neprekročí tomu zodpovedajúce medze, objektívne nie je daný dôvod pre pochybnosti o ich nezaujatosti. Iba samotná skutočnosť, že sudcovia navrhovateľku osobne poznajú ako kolegu, tiež sudcu (pôsobiacemu na tom istom súde) a u odporcu 1/ pôsobia vo funkcii sudcov, nepredstavuje bez ďalšieho dôvod pre vylúčenie týchto sudcov z prejednávania a rozhodovania vecí, lebo profesionálno-kolegiálny vzťah sám osebe ešte nesvedčí o existencii vzťahu relevantného z hľadiska § 14 O.s.p. (obdobne napr. 7 Nc 1/2012, 7 Nc 16/2013, 1 Nc 9/2012). Až v prípade, že by takýto vzájomný vzťah prerástol cez rýdzo profesionálny rámec a nadobudol tak charakter bližšieho priateľského, prípadne negatívneho súkromného vzťahu (zodpovedajúcej intenzity), mohlo by ísť o okolnosť vzbudzujúcu odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti. Pokiaľ ide o vzťah sudcu k účastníkovi konania, ktorý je sudcom vykonávajúci svoju funkciu na tom istom súde, je súdna prax jednotná v názore, že i takýto kolegiálny vzťah, ktorý neprekročí tomu zodpovedajúce medze, objektívne nezakladá dôvod pochybovať o nezaujatosti sudcu, keďže i takéto vzájomné vzťahy medzi sudcami sú založené na profesionalite a kolegiálnosti (obdobne napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Nc 1/2012, sp. zn. 7 Nc 35/2012, 8 Nc 6/2014, 1 sp. zn. 1 Nc 9/2012, sp. zn. 1 Nc 8/2010 a iné). Len skutočnosť, že sudca vykonáva funkciu na súde, ktorý je označený za účastníka konania neprehrádza samo osebe pochybnosti o nezaujatosti sudcu vzhľadom na zákonné a ústavné garancie spojené s nezávislým výkonom sudcovskej funkcie. Sudca je totiž pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediach v znení zmien a doplnkov. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednanom prípade naplnené. Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, kde je vymedzenie základných povinností sudcu, vyplýva o. i. povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí

vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybnovaná. K účastníkom konania je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca (v rámci prejednávania a rozhodovania konkrétneho sporu) zachovávať k veci, účastníkom konania a k ich zástupcom vždy vecný a profesionálny prístup. Miera schopnosti sudcu zachovať nadhľad a potrebnú dávku odstupe od veci, od účastníkov konania a od všetkého, čo súvisí s prejednávaním veci v súdnom konaní, je daná stupňom osobnej a osobnostnej pripravenosti sudcu na výkon súdnictva. O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám. Pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností. Svojím správaním má dbať na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybnovaná. Musí mať dostatok schopnosti ovládať svoje konanie aj sféru svojich vnútorných pocitov. Súčasťou vecného prístupu sudcu k prejednávanej veci a k účastníkom konania je napr. aj schopnosť sudcu vyrovnávať sa vnútorne s prípadnými námietkami účastníkov v priebehu i mimo konania, ako aj s eventuálnou kritikou jeho konania, ktorá môže mať rozmanitú podobu (porovnaj R 47/1998). Pokiaľ by sudca (mimo iného) takúto schopnosť nemal, spochybnovalo by to jeho spôsobilosť vykonávať funkciu sudcu. Treba pripomenúť, že nezávislosť s nestrannosťou a odbornosťou (kvalifikáciou) sudcu sú podmienkami kvalitného rozhodovania a jeho predvídateľnosti a sledujú tak význam riadneho napĺňania (poskytovania) spravodlivosti.

V prípade uvedených sudcov Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil také okolnosti, ktoré sú relevantné z pohľadu ustanovenia § 14 O.s.p., preto rozhodol, že týchto sudcov nevyklučuje z prerokovania a rozhodovania danej veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave 12. novembra 2014

JUDr. Oľga Trnková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová